VOL. XVIII. ÉVFOLYAM. COLUMBUS, OHIO 1930 DECEMBER 25. NO. 52. SZÁM.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

"I do not know..."

A senátorok nem tudnak tanácsot adni a bányásznak. — Nem az Isten idézte elő a szénvidék nyomoruságát. — Couzens senátor azt irja, hogy tehetetlen ebben a dologban. -- A Magyar Bányászlap körsürgönyt intézett a szénvidékek senátoraihoz.

"I do not know of any way that Congress can provide specific relief..." Ezt irja senátor Couzens egy december 13-án hozzánk intézett hosszabb levélben, amelyben a Bányászlap körsürgönyére kivánt válaszolni. ("Nem tudok semmi módot rá, hogy a congressus segithetne").

Senátor Couzens legalább válaszolt a sürgönyünkre, amelyben a bányászok szerencsétlen helyzetére hivtuk fel a figyelmét.

Még egy pár senátortól kaptunk választ, de adós maradt a válasszal Davis, a kétkulacsos miniszter és adós maradt azzal Doak miniszter, akit szintén voltunk bátrak egy sürgönnyel háborgatni.

A Magyar Bányászlap szerkesztősége meglehetősen tisztában van a Congressus müködésével, a segités lehetőségeivel és őszintén bevalljuk, hogy nem is vártunk azonnali segitséget.

De megpróbáltuk a reménytelennek látszó kisérletet, belekapaszkodtunk az utolsó szalmaszálba, hogy a nyomorusággal küzdő bányász számára valahol segitséget találjunk.

Ismételjük, nem reméltük, hogy tehet valamit a congressus a bányászért ilyen formában, de mégis szétküldtük a sürgönyt, mert állandóan fel kivánjuk hivni a szén-senátorok figyelmét a bányászok nehéz sorsára.

Egyszer tárgyalni fogják a szénipar sorsát, talán nem azért, mert a bányászok koplalnak, hanem azért, mert a széniparba fektetett tőke elolvadt.

És azt akarjuk, hogy akkorra a senátorok ismerjék a bányászsorsot és emlékezzenek rá, hogy a bányászok nyomorusága már egynéhányszor feljajdult.

December 12-én az összes szénállamok senátoraihoz, valamint La Folette senátorhoz és az uj munkaminiszterhez a következő táviratot intéztük:

Congress is about to vote millions for drought relief and unemployment stop Coal camps situated mostly in isolated sections without hope of relief stop There is desperate need of help stop Is there no way extending federal help for the long suffering miners stop

Hungarian Miners Journal

A congressus most fog megszavazni milliókat a szárazság-sujtotta farmereknek és a munkanélküli emberek segitésére szánt épitkezésekre. A bányák leginkább félreeső helyen vannak, a segités reménye nélkül. Desperált szükség van a segitségre. Nincs semmi ut arra, hogy a rég nyomorgó bányászt szövetségi segitségben részesitsék?

A táviratunkra néhány senátor válaszolt, négyen-öten válaszra sem méltatták.

Mikor választásra kerül ismét a sor, fel fogjuk hivni a bányászok figyelmét azokra a gentlemanekre, akik nem válaszoltak a sürgönyre.

A legmegértőbb választ Couzens senátor adta, aki már több izben tanujelét adta annak, hogy érdekli a bányász sorsa és akinél már előbb is meghallgatásra találtunk.

Couzens hosszasan válaszol a táviratra, szomoruan magyarázza, hogy szövetségi segélyt lehetetlen kiutalni s hogy a szövetség a munkanélküli embereket közvetett uton segiti azzal, hogy itt-ott épitkezéseket végez.

És a fenti lemondó szavakkal szögezi le, hogy nincs módjában semmit tenni értünk ilyen formában.

"I do not know of any way..."

Szomoru felelet a könyörgő szavakra, de bele kell nyugodnunk, mert tudjuk, hogy ez igy van.

Couzens senátor levele, épen ugy, mint más néhány senátor levele azonban biztató szavakat is tartalmaz.

Azt irják, hogy nem felejtették el a tavalyi szelvény-kampányt, hogy emlékezetükben tartják a bányászok sorsát és hogy nem fognak megfeledkezni a szén iparról és a bányászról.

A legtöbb senátor azt irja, hogy a szövetség csak akkor segitheti közvetlenül a lakosságot, ha valami Isten-csapás éri az országot. (Act of Providence.)

Elismerjük, hogy a szénipar nyomoruságát nem az Isten, hanem az emberi kapzsiság okozta és reméljük, hogy az emberi megértés egyszer megtalálja a helyzetünkre az orvoslást.

Ezt olvassuk ki a levelekből és uj évre azt üzenjük a bányásznak, hogy bizzanak, reméljenek és higyjenek, mert a szénipar a legrosszabbon már tul van.

Mi azért merünk bizni, mert a legtöbb szén-senátor bizalamra hiv fel bennünket és a segitségüket igérik, mihelyt arra alkalmat találnak.

És a Magyar Bányászlap nem fog egyetlen alkalmat sem elmulasztani, hogy a senátorok érdeklődését és jóakaratát biztositsa a bányászok számára.

BÁNYÁSZEGYLETEK FIGYELMÉBE

A mult héten a Magyar Bányászlapot hivatalos lapul választotta és abban kalauzt helyezett el a Crescenti, O. 13 Aradi Vértanu Első Magyar Betegsegélyző Egylet, a Verbovay Segély Egylet rossiteri, Pa. 115-ik osztálya és a Munkás Betegsegélyző Szövetség 126-ik, fairmonti osztálya.

Reméljük, hogy a szénvidékek többi egyletei és egyleti osztályai követik ezeket a példákat és az uj évben a Magyar Bányászlap hivatalos lapja lesz a bányászegyletek tucatjainak.

HUZÓDIK A BÁNYÁSZPER

A két United Mine Workers közt huzódó perek tömkelege nem akar és rövidesen nem is fog véget érni.

Most legujabban azt tervezik az ügyvédek, hogy az összes pereket egybe vonják és ugy kérik a törvényszék végzését a két U. M. W. és a 12-ik kerület különböző pereiben.

Természetesen ez ujabb ügyvédi munkákat és ujabb költségeket jelent és nem való szinü, hogy február vége előtt tárgyalást, vagy döntést várthatnánk.

A testvérharcban eddig legalább százezer dollárt költöttek ügyvédekre és pereskedésre és valószinü, hogy mielőtt az ügynek vége lenne, még ujabb százezreket fognak perköltségekre pazarolni.

A bányabárók közben a markukba nevethetnek, mert két szervezete is van a bányásznak, de nem azért, hogy a bányabáró ellen harcoljanak, hanem hogy egymást pusztitsák.

BÁNYÁSZHÁZAKAT ÁRVEREZNEK

A szénipar kilenc éve tartó haldoklása milliókat törölt le a bányatelepekre épitett értékekből.

Millió dollárba került bányák ma huszezer dollárt nem érnek, a bányatelepekre épitett házak pedig ma annyi értéket sem képviselnek, amennyi adót kellene fizetni utánuk.

Amerre puhaszenet bányásztak ebben az országban, minden felé leestek az értékek, de vannak vidékek, amelyek különösen szerencsétlenek, amelyeket különösen tönkre tet ta szénipar válsága.

Ohio állam szénipara van talán a legnehezebb helyzetben és bár a bányák értékcsökkenése keresztül söpört minden államon, Ohioban végezte a legnagyobb pusztitást.

Magyarok jól emlékeznek rá, hogy hajdan milyen virágzó vidék volt Dakes, Congo, Hollister, Murray City vidéke.

Ezen a szénvidéken vetették meg a lábukat először a magyar bányászok és husz-huszonöt éve már a saját házaikban laktak, a saját muskátlis kertjeiket öntözték arrafelé a magyar asszonyok.

Ugyanilyen volt a helyzet Kelet Ohioban, Crescent vidékén, a hol husz mértföldes körzetben talán magyarok éltek a legnagyobb számban és amerre a magyarok szintén a saját házaikban laktak.

A háboruig nem vették észre ezeken a szénvidékeken, hogy ég a talaj a lábuk alatt, ahogy a há-

(Folytatás a 4-ik oldalon)

El a szénkozákkal

Musmanno állami képviselő azonnal megkezdi a harcot a szénkozákság ellen. — A kormányzó is azt kivánja, hogy ezt a gyalázatos törvényt hatályon kivül helyezzék.

Pennsylvánia állami törvényhozásában hamarosan megindulnak a harcok azokért a törvényekért, amelyeket a munkások követelnek az államtól.

Ezuttal a munkások és a kormányzó egy akaraton vannak és közösen néznek farkasszemet a reakciós nagytőkével.

Első és legfontosabb küzdelmük az lesz, hogy a becstelen Mansfield törvényt megváltoztassák és a szénkozákság intézményét eltöröljék.

Azt tervezi Pinchot kormányzó, hogy amennyiben ezekre a kozákokra szükség lenne, az állam fog annyival több államkozákot alkalmazni, de magánvállalatok és magánemberek csendőrséget nem tarthatnak.

Az állam nem CSAK városi gangstereket, nem CSAK csőcseléket, nem CSAK gyilkosokat vesz fel az államkozákság táborába, ugy, hogy az állam csendőrei nem OLYAN bestialitással bánnak az emberekkel, mint a magánvállalkozás zsoldjában álló szénkozákok.

Természetes, hogy a nagytőke tiltakozni fog minden ilyen módositás ellen és az utolsó leheletig harcolni fog a zsoldjában álló képviselők utján Musmanno állami képviselő javaslata ellen, amely körülbelül ezeket tartalmazza.

Nem valószinü, hogy a tőke utját tudja állni a kormányzó akaratának és remélhetjük, hogy a szénkozákság intézménye mind örökre megszünik a Keystone Stateben.

Ez valószinüleg nem lesz kedves változás Mr. John L. Lewis bányászvezér előtt, aki nem Pinchotot, hanem az ellenjelöltjét támogatta, de az indianapolisi áruló épen ugy nem tud a dolgon segiteni, ahogy Mellon nem tudja azt meggátolni.

Ha ezzel a tárggyal végeznek, ha a becstelen és gyalázatos intézményt kiirtják, akkor a tiltó parancsok ügye kerül tárgyalásra.

Pennsylvánia birói épen olyan kiskirályoknak képzelik magukat, mint a szövetségi birák.

Épen ugy osztogatták ők is a tiltó parancsot és ha lehet, még messzebb mentek a szövetségi bíróknál a jogfosztásban.

Nem volt olyan munkaadó, a kinek az egyetlen intésére vagy szavára az injunctiont ki nem adták volna és nem volt olyan eset soha az államban, amikor ezekben az ügyekben a munkások kaphattak igazságot.

Az Egyesült Államok civilizált helyein hozzá vannak szokva, hogy Mellonországban minden szabad a nagytőkének, a nehéziparnak és a széniparnak és jól tudják országszerte, hogy ezeknek a milliomos akaratoknak az ellenére nem lehet alkotmány a Keystone State-ben.

Mégis megdöbbentek mindenfelé e hazában, az Atlanti tengertől a Csendes Oceánig, mikor egy biró még attól is eltiltotta a bányászt, hogy a templom udvarában énekeljen.

Épen velünk, magyarokkal történt az ügy, mert a világhirhedt tiltó parancsot a rossiteri református egyház templomával és udvarával kapcsolatban adták ki az engedelmes birók a Consolidation követelésére.

Amilyen aljas és becstelen visszaélésekre adott okot és alkalmat a birók kezében levő nagy hatalom, amit voltaképen soha rájuk nem ruháztak, amit ők csak az utolsó tiz évben bitorolnak.

Ezt a korlátlan hatalmat kivánják most a tisztességes állami törvényhozók megnyirbálni és ebben a törekvésben szintén birják a kormányzó pártfogását.

Lehetséges, hogy Lewis ezért szavazott és korteskedett Pinchot ellen, de bizonyos, hogy Pennsylvánia uj kormányzója nem akarja tovább türni az állami birók zsarnokságát és ő maga igérte meg a választások előtt, hogy ezt a kérdést tárgyaltatni fogja az állami törvényhozással.

Sőt azt igérte, hogy amennyiben erre a sor nem kerülne, hajlandó még rendkivüli ülésszakot is összehivni, hogy a dolog gyalása alól ki ne térhesse azok a törvényhozók, akiket nagytőke küldött Harrisburgba és akik évek óta elkerülik ennek a kérdésnek a tárgyalását.

Harrisburgban és általában az államban nagy feltünést kelt, hogy az American Labor Federation nem mer nyiltan szembeszállni a szénkozákság ügyében a tőkével és nem értik meg, hogy miféle piszkos alkut köthettek Greenék annak idején Fisherrel, mikor a volt kormányzó igéretét vissza merte vonni és a szénkozákság eltörlése helyett a mai, épen olyan aljas, mint a régi törvényt megcsinálták.

A Federationnak van egy "ügynöke" a törvényhozásban, aki ezeket a törvényeket és minden, a munkásokra vonatkozó törvényt ellenőriz és ezek a politikai ügynökök ott lebzselnek hónapokon át, drága ezreseket költve, Harrisburgban.

Felmerül most az a kérdés, hogy minek ez a nagy apparátus a Federationnak az állami törvényhozásban, ha a legfájóbb munkás-ellenes törvényt nem is meri, nem is akarja szóvá tenni.

A bányászok már régen tisztában vannak a Federation mibenlétével, köztük hát nem okoz külön meglepetést a politikai ügynök magatartása, de Pennsylvánia városi munkásait kissé megdöbbenti, hogy a szénkozákság nem fáj Greenéknek.

Boldogabb ujév lesz

Nem csak boldog uj évet kivánunk az olvasóknak, hanem biztatást is akarunk küldeni a számukra, hogy az uj esztendő boldogabb lesz.

A szénipar és a szénbányász hét fekete éve a nyomoruság fenekét a mult esztendőben elérte és minden okunk meg van rá, hogy egy jobb esztendőben bizakodjunk.

Az uj év jobb üzleti viszonyokat hoz az országra, több szén kerül a piacra és tisztességesebb árat fognak a szénért fizetni.

Az erőtlen vállalatok már elhulltak, a kiválasztási folyamat a végéhez közeledik és a ma meglevő bányák legnagyobb része megmarad már.

A bányászok a szervezetlenség utvesztőjéből ebben az évben kifelé mennek, uj emberek uj irányokat jelölnek ki a számukra és a szervezet romjain uj élet fog megindulni.

Nem hisszük és nem várjuk, hogy a javulás nagyon gyors és nagyon nagy lesz, mert a nagybeteg nem szokott hirtelen meggyógyulni.

De mi, akik a bányász sorsát jól ismerjük, akik a szénipar helyzetét mindkét oldalról a saját szomoru sorsunkon tapasztaltuk és akik eddig csak csüggedést, csak romlást, csak pusztulást regisztráltunk, ma ujra hittel és bizalommal vesszük a tollat a kezünkbe.

Ma a kétségbeesés helyett ujra reménységet merünk prédikálni, mert a tényekből, a jelekből ugy látjuk, hogy a szénipar és a bányász sorsa ezentul javulni fog.

A szénipar tőkéje szervezni fogja az ipart, a bányász szervezni fogja önmagát és a congressus is ki fogja nyujtani a segitő kezét az iparnak.

És a Magyar Bányászlap ki fogja venni a rekonstrukció munkájából a maga szerény erejével azt a részt, a mit magára tud ez az ujság vállalni.

Igyekezni fogunk, hogy a szervezés minden törekvését támogassuk és rajta leszünk, hogy a congressus minden tényezője állandóan szem előtt tartsa a bányász szomoru sorsát.

A magyar bányászok legborzasztóbb hét évében ez az ujság kitartott a bányásszal és a magyar bányász kitartott ezzel az ujsággal.

Az ujra-épitésben továbbra is együtt leszünk és mi hisszük, hogy a magyar bányászok a javulás éveiben is vállvetve fognak velünk dolgozni, ha szervezési vagy politikai mozdulatokra fogjuk őket felkérni.

Boldogabb ujév lesz és mi még boldogabb ujévet kivánunk igaz szeretettel minden magyar bányásznak és családjának.

TÁRGYALJÁK AZ INJUNCTION-T

Norris senátor erélyesen követeli, hogy a tiltó parancsokra vonatkozó javaslatot letárgyalják. — A kormány és a kormánypárt szeretnék ujra elhalasztani a javaslat tárgyalását.

Ugy viselkedik a kormány és a tőke, mint amikor háboru volt.

Akkor senkinek nem volt szabad senkit kritizálni. Akkor némán kellett nézni, hogy a hadsereg-szállitók loptak és csaltak és nem volt szabad az ellen sem felszólalni, hogy Mr. Fordnak a csemetéje, meg a többi gazdag uri csemeték, nem mentek a harctérre.

Mert aki a száját kinyitotta, azt kikiáltották ellenségnek, azt megvádolták, hogy a németekkel van cimboraságban.

Ma ugyanez a helyzet van az országban.

Aki ma a száját kinyitja, azt azzal vádolják, hogy ellensége az éhező munkásnépnek.

Mert valami csodálatosan merész bluffal azt akarják itt elhitetni, hogy Mr. Hoover, meg a Wall Street akarnak itt jót a munkásnak, de aki maga is éhes, aki maga is szegény ember, az "ellensége a munkásnak" és hátráltatja a "prosperitás" visszatértét, ha kritizálni merészel.

Ugy rárohannak minden congressusi ellenzéki hangra, mint ahogy annak idején Wilson rárohant arra a pár merész és derék senátorra, akik késleltették a

(Folytatás a 4-ik oldalon)

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

1947 PARSONS AVENUE COLUMBUS, OHIO

TELEPHONE: GARFIELD 2883

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban $2.00 — Európában $3.00
Subscription Rates: In the United States $2.00 — In Europe $3.00

Megjelenik minden csütörtökön :—: Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok irják bányászokról bányaszoknak.
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners by Miners

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Columbus, O. Under the Act of March 3, 1879.

KI AD LEVEST NÉKÜNK ?

Végre beismerik, hogy nyomoruság van az országban.

Ma már a Fehér Ház se, a haza többi nagyjai sem akarják bebeszélni az emberek üres hasába, hogy prosperitás van e házában és nagy megmozdulások történnek, hogy a nélkülöző polgártársakat segitsék.

A farmereknek harminc milliótól hatvan millió dollárig fognak megszavazni, hogy a szárazság okozta károkat el tudják viselni, a munka nélkül élő emberek érdekében pedig száz milliónál többet fognak költeni közmunkára.

Az államok nem maradnak a [illegible]övetség mögött ezekben az ak[illegible]an.

[illegible] egyes államok sulyos és [illegible] valami gondosan megszámlált milliókat fognak költeni épitkezésekre és a megyék követik a jó példát.

A nagy városok szintén milliókat költenek részint épitkezésre, részint arra, hogy a parkokban a papirt-szemetet összeszedjék, ugy, hogy lassan-lassan enyhülni fog a helyzet és sem a szárazság-sujtotta farmernek, sem a városok szegény munkásainak nem kell lesz majd éhezni.

Nem irigyeljük tőlük ezt a segitséget és nem irigyelnénk akkor sem, ha tizszer annyit szavaznának meg segitő és mentő akciókra.

De, nem tehetünk róla, mégis csak felmerül a kérdés bennünk, hogy teljesen rendben vannak-e ezek a segitségek, illetve hogy eleget tett-e mindenkivel szemben ez az ország, mikor New Yorkban, meg a többi nagy városokban az ingyen leves-konyhákat kinyitották.

Mikor szövetségi utépitésekhez fognak, mikor az államok és megyék fővárosaiban megyeházakat, iskolákat és más középületeket épitenek.

Felmerül bennünk a kérdés, hogy igazságos-e ez az ország a bányással szemben, akihez ez a segély, illetve ezek a segélyek el nem érnek.

Mert ne áltassuk magunkat.

A szövetségi és állami, a megyei és városi épitkezések egy jottányit sem fognak segiteni a bányász sorsán, még akkor sem, ha kétezer tonnával több szénre lesz szükség az épitkezés következtében.

Nem segit rajtunk az sem, ha a Salvation Army, a Vörös Kereszt, meg a többi jótkony intézmény leveseket, tüzelőt ad a városok szegényeinek, mert mind ebből semmi, de semmi nem jut a bányásznak.

Azt sem kell letagadnunk, mert nem a mi szégyenünk, hogy nyomoruság van a bányatelepeken, hogy nélkülözés és éhség ma a bányász sorsa.

Ha a farmereket szárazság sujtotta, a szénipart csőd és dögvész sujtotta nyolc évvel ezelőtt és a dögvésztől még ma sem tudott felépülni. Sőt egyre roszszabb a helyzet és a bányapélezeken olyan leirhatatlan nyomoruság ütött tanyát, amilyen ma talán nincs is a városokban.

Nem ritkaság ma az éhes ember és az éhes gyermekek közöttünk, lopják már az élelmet a bucketokból és a bányák szájánál éhes gyermekek várják, hogy némelyik bányász visszahoz egy kis ételhulladékot a buckettal.

És nem hallatszik egy mondat, egy szó, egy hang az éhező bányászok érdekében, mintha azok szénnel tudnának jóllakni.

A bányászok nem értenek a kolduláshoz, nem értenek a siráshoz és nem értenek a politikai zsaroláshoz.

A farmerek szavazatáért udvarolnak, a szárazság-sujtotta farmer segitségét hát megszavazzák, sőt versenyeznek egymással a politikusok, hogy melyik tud a számukra több segélyt megszavazni.

A városi munkástól félnek, hogy a kétségbeesés a kezébe adja a vörös zászlót és hogy véres éhség-lázadások és zendülések lesznek, ha nem gondoskodnak legalább a legszükségesebb élelemről.

A bányászoktól nem tartanak és nem félnek, mert jól tudják, hogy a bányász szét van szórva, hogy nincs szervezve és hogy féken tartja az elégedetlenségüket a szénkozák, meg a bányabáró.

Egyszer azonban mégis csak megunják a bányászok is az éhséget.

Egyszer a bányászoknak is eszükbe jut, hogy ők is egyenjogu polgárai ennek az országnak és egyenjogu tagjai ennek a társadalomnak, amelynek gondja van minden éhezőre és szegényre, kivéve a szénbányászt.

És ha nem fognak rólunk gondoskodni, ha valaki nem nyujtja ki a segitő kezet a bányászok elcsüggedt, kétségbeesett, szenvedő tábora felé, akkor egyszer csak a helyzet nálunk is kirobban.

Senki nem kivánja, hogy kirobbanjon.

Senki nem kíván zürzavart, kétségbeesést, zendülést és rombolást az országban.

De a kétségbeesés rossz tanácsadó és amelyik bányásznak éhes a gyereke, az kétségbe van esve és az többé józanul gondolkozni nem tud és nem hajlandó.

Megtörténhetik esetleg, hogy a városok felsegitett munkásait megóvják a vörös zászlótól, de ugyanakkor az éhes, az elcsüggedt, elkeseredett, kétségbeesett bányászok a — fekete zászló nyomába lesznek kénytelenek indulni.

Nem tudjuk, hogy gondol-e valaki, valahol a bányászra.

A Bányászlap a maga gyenge és szerény hangját illetékes helyeken felemelte.

Ha nem hallják meg és ha nem hallgatják meg, akkor esetleg kinos és káros ébredés lesz a dologból.

1930 KARÁCSONYÁN...

Az a közel kétezer év előtti karácsony éjszakája is olyan uttalan, sötét lehetett, mint a mi mostani magyar éjszakánk.

Akkor az Ur angyala nagy örömet jelentett a pásztorok által a sötétségben halódó világnak.

Ez a bejelentés visszhangként verődik nemzedékről-nemzedékre az emberek kemény szivéhez. Karácsonykor a lelkek felérezznek dermedtségükből, élnek, jókká válnak.

A Szeretet, ez az életet adó nap süt és örökké fog sütni, de "emberekhez való jóakarat" nem tud valóságos életre kelni.

Most is karácsonyt hirdet a naptár s lesz nagy ünneplés szerte a világon. De mi is ez?!

Talán semmi más, mint az önámitó ember halott zivében kongó üres hang. Élettelen refrain. Az "Uram, Uram"-ozó, Istent is megcsufolni akaró farizeusi hadnak kántálása. Világnyögés idején modern Augusztus császárok adóra való összeirása. A régi pogány világot erkölcstelenségben messze tulhaladó uj-pogányság. Füst-fal, mely a világ nyomoruságát próbálja takarni akkor, amikor az emberek egyrészének szivére rá-fagyott a zsir, másik, nagyobb részének meg csontig soványodott a teste. Ujkori rabszolgák megszámlálhatatlan sokasága sinylődik nyomorban bármerre nézünk.

Amerikában 14 millió munkanélküli szeretne boldog karácsonyt, Kinában és Indiában 800 millió pária tudatosan várja vagy tudattalanul sejti az örömhirt. Európában és Ázsiában vagy 30 féle keresztény nemzet gyülöli egymást a Szeretet 1930-ik születésnapján.

Magyarországon most nincs karácsony. Ott nagypénteki gyászban böjtölnek és az éhségtől lázadnak a magyar falvak őslakói.

A régi bünök bünhődése még mindig nem a bünösöket sujtja. Földi jelek ezek az ember számára, hogy hiába minden beszéd és szépnek látszó cselekedet. Nem ér semmit, ha nincs benne valóságos szeretet és mélyreható igazság.

És mi, itteni magyarok hogy ünneplünk árvaságunkban és Trianon karácsonyán? Olyanok vagyunk a világ nagyvárosának rohanó, szivtelen zürzavarában, mint Andersen gyufaárus kislánya, ki karácsony éjjelén a havas utcasarkon gyufáit gyujtogatja egymásután és hitének szebbnél-szebb látomásait látja a fellobbanó, rövid, kicsi fényeknél s az utolsó fénynél az égi angyal elhozza hivő lelkének a beteljesülését. Mi is csodát várunk s homályos szemekkel nézünk a megnyilatkozott karácsonyi éjszakába s egykedvüséggel szemléljük az események forgatagában és bizonytalanságában, minden más népek ösztönös igyekezeteének idején, a magunk vergődését.

A Heródesek udvarának magas falának tövéből, zárt ajtaik előtt állunk és zörgetünk. A falak és ajtók mögött az önérdek halott lelkiismerete és süket fülei, — a falon innen a sokaság morajlása. Vezetőre várnak!

Te légy a magyarság prófétája amerikai magyar testvérem, aki utegyengetője voltál Buffaloban másfél évvel ezelőtt a magyar megváltásnak, amikor megismerted testvéredet és lelkedben karácsony ünnepe volt.

Add most is szeretettel teljes szivedet, amely minden áldozatot meghoz azért, hogy a családban békesség, egység és boldogság lehessen!

Ez a család itt magyar Amerikában az Amerikai Magyarok Országos Szövetsége, melynek ma már sok ezer tagja van. Eme szövetségünk tagjainak és minden itt élő igaz magyarnak egész lényét hassa át a karácsony ünnepének jelentősége s az, hogy az A. M. O. Sz.-on keresztül a magunk itteni társadalmát és a Szülőhazát ajándékozza meg a legértékesebb ajándékkal, amikor szivét, lelkét és — ha teheti — a küzdelem eszközeit is felajánlja.

A magyarság karácsonyának estéjén az Amerikai Magyarok Országos Szövetsége kormányzó tanácsának nevében békességes ünnepeket, egymás iránti jóakaratot és boldogabb ujesztendőt kiván minden magyar léleknek

Ormay János
az AMOSz igazgatója.

KI ERRE, KI ARRA...

Szomoru irást kaptunk régi, hüséges előfizetőnktől, Tóth Istvántól, amit azonban rajta kivül még sok százan, még sok száz más telepről megirhattak volna.

Épen olyan igaz lenne, ha Ohio, Pennsylvania, Indiana, van Kentucky akárhány bányájától irták volna és épen olyan fájdalmasan szomoru érzéssel olvasnák azt a bányászok.

"Más egyéb ujság nincs itt. Nemtudom, mi lesz velünk. Sokszor olvasom az ujságból, hogy negyven éven felüli ember nem kap munkát, hiszen hogy is kapna, mikor a fiatalja sem kap. Itt van nekem egy nagy derék, erős fiam, aki csak ugy duzzad az erőtől és nem képes munkát kapni."

"Pár perenyi járásra tőlünk volt egy nagyon jó bánya, jól lehetett benne keresni, Rhodesdale volt a neve. Most már csak a helye van. A házakat eladták ötven dollárjával darabját s ma nincs már más, csak a tipli, a store, meg egy néhány ház. Pedig de jó pléz volt. Most aki itt lakik, másfelé próbál dolgozni menni, ki erre, ki arra...."

Rhodesdale, O. valamikor hangos volt a magyar szótól és a magyar nótától, de a régi, jókedvü magyarok nagy része régen eltávozott már, ki az óhazába, ki egy örökös jobb hazába, a fiatal magyarok pedig — mint másfelé — elmennek dolgozni, ki erre, ki arra....

Kelet Ohio elárvult szénvidékén egymást érik a néma bányák, a régi, letünt idők itt maradt kisétetei és csak az Isten tudja, hogy lesz-e még feltámadás a pusztulásból.

Akik a Hocking vidéken most életet látnak, azok azt remélik, hogy lesz még élet Kelet Ohio kihalt szénvidékén.

Mi nem hisszük.

Mi abban sem hiszünk, hogy a Hocking feltámadás állandó lesz és nem reméljük, hogy Kelet Ohio elpusztult szénvidéke annyira is feltámadna, mint a Hocking.

Hocking szene izolálva van és a szállitási dij olyan kedvező, hogy Közép Ohio nagyvárosaiban valamit el tudnak belőle használni.

Kelet Ohio No. 8. szene uj, hatalmas és efficient bányákból kerül a piacra és ezek meggátolják azt a vidéket abban, hogy még egyszer feltámadjon.

Ha itt-ott lesznek bányák, amelyek esetleg nagy mértékben strip-olni fognak, ha egy-egy kisebb bányában dolgozik még egy pár évig egy-egy elszánt kis csapat, azok a vállalatok óriási nehézségek árán, éhbérek mellett fognak dolgoztatni és csak rendkivüli időkben juthat még egyszer lélegzethez Ohio egykor virágzó szénvidéke. Háboru, váratlan prosperitás, nagy nemzeti sztrájk, vagy más előre nem látható időkben.

Ki csodálhatja hát, hogy mennek a munkások, mennek a magyarok, ki erre, ki arra.

Csak az öregek nem tudnak menni, csak ők nem válhatnak meg a haldokló vidéktől, mert az ő számukra másfelé sem kinálnak munkát és mert őket oda köti negyven esztendő minden emléke és érzése.

És mert ezekben a szomoru időkben az öregebb magyaroknak igazán nincsen kedvük énekelni, a magyar nótaszó elnémult, elköltözött arról a vidékről, ahol hajdan minden kis kertben magyar rezeda viritott, minden kis kapuban magyar kacagás hallatszott.

Csak egy pár lelkes magyar pap huzza még az elnémuló harangok köteleit, csak ők tudnak még hinni benne, hogy egy darabig még nem kell arrafelé a magyar szónak elhallgatni és van még egy-két magyar iskola a vidéken.

A gyerekeek még ott vannak az öregekkel, de mikor felserdülnek, akkor mennek ők is onnan, mert menni kell, mert a kenyér huzzaviszi őket, kit erre, kit arra....

MEGÖLTE A LEJÁRÓKŐ

Anton Rubis bajtársat Gillespie, Illinoisban a Superior Coal Co. bányájában leütötte a lejárókő. Mire kihuzták a nagy kőtömb alól, már nem volt benne élet.

LEÉGETT TIPLI

A Shallmar Mining Corporation tiplije Shallmar, Md. mellett leégett. Ez a tüz hetedik volt néhány hét alatt ezen a vidéken.

Hotel Chittenden

Completely redecorated and remodeled . . . over $300,000 spent in making the Hotel Chittenden the logical choice for the traveler. Home of the "Purple Cow" Coffee Shop. Large, comfortable rooms — exceptional service. Rates from $1.50 upward.

Geo. A Weydig, *Manager*
COLUMBUS, OHIO

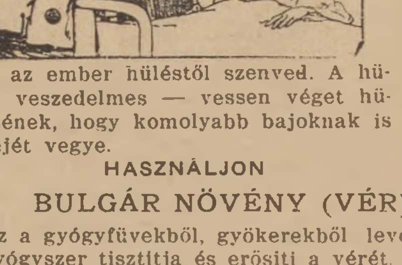

Ez az ember hüléstől szenved. A hülés veszedelmes — vessen véget hülésének, hogy komolyabb bajoknak is elejét vegye.

HÜLÉS ELLEN
Használja az eredetit

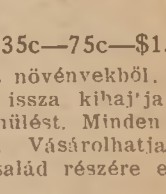

HASZNÁLJON
BULGÁR NÖVÉNY (VÉR) TEÁT 35c—75c—$1.25

Ez a gyógyfüvekből, gyökerekből levelekből, és növényekből, készült gyógyszer tisztitja és erősiti a vérét. Ha forrón issza kihaj'ja szervezetéből a mérges anyagokat és megszünteti a hülést. Minden házban nélkülözhetetlen — mindenki által használandó. Vásárolhatja gyógyszertárban, vagy megrendelheti tőlünk. Egy család részére elegendő nagyságban $1.25. Rendeljen még ma.
Cim: MARVEL PROD. CO., 152 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

AZ AMERIKAI MAGYAR REF. EGYESÜLET

A legnagyobb és legrégibb magyar református intézmény.

Az Egyesült Államok Congressusa által hozott külön törvény alapján kiadott Chartere feljogositja az Egyesült Államok minden államában való müködésre.

Ma tiz állam felügyelete alatt müködő, biztos alapokra épitett intézmény. Tagjairól minden körülmények között gondoskodik, sőt tagjai árváinak is gondos nevelést ad Ligonier, Pa.-ban levő árvaházában, ami az egyedüli szeretet-intézménye az amerikai magyarságnak.

Életbiztositó okmányainak KILÉPÉSI KEDVEZMÉNYEI vannak. Ha a tag nem akarja tovább fizetni illetékeit, tartalékát két évi tagság után kiveheti akár készpénzben, akár életbiztositásban.

Önmagával és szeretteivel tesz jót, ha ezen, minden körülmények között biztos és mindenkor magyar intézménynek a tagjává lesz.

További felvilágositást szivesen ad

MOLNÁR ISTVÁN, TITKÁR

306 PAINE AVE. TOLEDO, OHIO

vagy lakóhelyén müködő osztályunk titkára.

GONDOLJA MEG A DOLGOT ÉS NE VÁRJON, AMIG ELKÉSIK!

Minden Magyarnak Érdeke

HOGY JÓ BIZTOSITÁSA LEGYEN

JÓ BIZTOSITÁST CSAKIS JÓ EGYLETNÉL LEHET KAPNI

A MAGYAROK LEGJOBB EGYLETE AZ

AMERIKAI MAGYAR SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG

HALÁLESETI BIZTOSITÁS:

EGÉSZ ÉLETBEN FIZETENDŐ KÖTVÉNYEKRE

HUSZ ÉVIG FIZETENDŐ KÖTVÉNYEKRE

HETVEN ÉVES KORBAN LEJÁRÓ KÖTVÉNYEKRE,
mely esetben, ha előbb meg nem hal, a tag maga kapja ki a biztositási összeget.

MINDEN KÖTVÉNYNEK KÉSZPÉNZ ÉRTÉKE VAN.

Bármikor marad ki a tag, mindig visszakapja befizetéseinek ellenértékét. Felvétel után azonnal teljes joguvá lesz az uj tag. Nincs várakozási idő.

Betegsegélyezés heti 7 dollár, vagy 12 dollár. Mindig teljes betegsegélyt kap a beteg tag, megszakitás nélkül, mig a teljes betegsegélyt ki nem kapja.

GYERMEKBIZTOSITÁS havi 15 centért 100 dollár, 25 centért 200 dollár. 16 éves korban minden ráfizetés nélkül iratnak át $1000-os biztositásra.

Helyi egyletek csatlakozása kéretik. A LEGELŐNYÖSEBB KEDVEZMÉNYEKET KAPJÁK A CSATLAKOZÓK.

Minden számottevő magyar telepen van osztálya a Szövetségnek. Tiz taggal mindenütt lehet osztályt alakitani.

ÉRDEKLŐDŐK IRJANAK ERRE A CIMRE:

SZÖVETSÉG

1412 STATE STREET BRIDGEPORT, CONN.

MAGYAR BÁNYAPLÉZEK MESÉI

AZ ÁTKOZOTT ARANY

Irta: E. WITMAN CHAMBERS

(Folytatás)

Azonban Curtis és Belding messze voltak attól, hogy meg legyenek elégedve a dolgok ilyen fordulásával.

A fiatalember semmit sem talált, ami véglegesen igazolná a Polaris hivatalnokainak bünösségét. Junius közepe volt és Belding kezdte belátni, hogy csak csoda akadályozhatja meg Whitney Cynthia házasságát. Több izben találkozott Cynthiával. Minden alkalommal ismételte meggyőződését, mely szerint a Polaris áll a Crimson elleni rablások hátterében, de minden alkalommal azt is kénytelen volt elismerni, hogy nem tudja állításait bizonyitani.

A kapitány nyugtalanságának egészen más oka volt.

Ellison nem tett ellene ujabb támadó mozdulatot, a bánya állandó haszonnal müködött, minden simán és gyorsan ment. De Curtis messze volt a megelégedettségtől.

Végül is felkerestt Beldinget a malomban és felfedte nyugtalansága okát.

— Don, azt hiszem, itt az ideje, hogy megkezdjük a kutatást a magasfoku réteg után — mondta habozva.

HUSZONKETTEDIK FEJEZET

A ROBBANÁS

Habár a kapitány valószinüleg egyáltalán nem vette észre, lassanként a bánya egész vezetése Beldingre maradt.

Belding idejövetele előtt a bánya dolgaiban semmiféle beavatkozást nem türt meg. Azonban a malom berendezése óta, amelyet Belding felülvizsgált, Curtis öntudatlanul is többre tartotta a fiatal mérnök véleményét a sajátjánál.

— Az eszmém a következő, fiam, — folytatta a kapitány. — Ez az alacsonyfoku ércréteg sohasem volt előttem valami nagy dolog. Természetesen elismerem, hogy a Crimson Castlet puszta reménységből hasznos bányává változtatta. De valahogy mindig olyan benyomást tesz rám, mint valami kis inggomb-kereskedés. Jó dolog, de nagyon kicsinyes.

Most már, ugy vélem, két ut áll előttünk — folytatta — Vagy beállitunk egy nagy ömlesztőüzemet, még egy nagy malmot, a mivel a hasznunkat napi száz dollárról ezer dollárra növeljük, vagy pedig a pénzünkből arra forditottunk egy részt, hogy a magasfoku réteget kutassuk fel. Tudom, tudom, hogy ott van valahol az alacsonyfoku réteg alatt. Soha nem leszek boldog, amig meg nem találjuk. Nem tudom, nem volna-e célszerü egy pár embert beállitani, hogy kövesse annak a kis magasfoku rétegnek a ftkvését, amelyet én találtam meg, ott lenn. Nem tudni, lehet, hogy az egy nagy réteg nyulványa.

Dacára, hogy Btlding szive bánatos volt és a bánya ügye háttérbe szorult gondolataiban, nem állhatta meg mosoly nélkül, hogy az öreg ilyen szivósan lelkesedik. Tudta, hogy ez mindig igy lesz. A kapitány a régi iskolából való bányász volt. Az ő számára a játszma nem amiatt az arany miatt volt izgalmas, amit találtak, hanem amiatt, ami kerestek és még nem találtak meg.

— Lehet hogy jó gondolat, — felelte Belding elgondolkozva. — Nem látok semmi okot rá, hogy miért ne lehetne megcsinálni mind a kettőt. Én ugy terveztem, hogy már most, azonnal, három aknára bővitem a bányaüzemet. Ahogy ezt megtettem, a napi haszon háromszáz dollárra fog emelkedni. Ez lehetővé fogja tenni, hogy egy éven belül egész uj és tökéletes üzemtelepet létesitsünk és amellett még a további kutatásokat is elvégezzük.

— Tehát ugy véli, hogy jó lesz egy pár embert fogadni és elkezdeni a kutatást? — kérdezte Curtis mohón.

— Azt hiszem, jó gondolat.

— És gondolja, hogy célszerü lesz ezt a vékony réteget követni az ezerláb mélységben?

— Teljesen indokoltnak látom. Amig valami megfogható van előttünk, nincs értelme, hogy vaktában kutassunk.

— Én is igy képzeltem, — erősitette Curtis. — Lehet, hogy az a réteg csak néhány hüvelyknyi mélységü és terjedelmü, de nagyon gazdag a tartalma és ha tényleg a magasfoku réteg egy nyulványa, egy csapásra milliomosok leszünk, Don!

A munka, hogy az ezer lábnyi mélységben talált vékony ág mentén tovább kutassanak, a kapitány szorgos felügyelete mellett kezdetét vette. Curtis mindennap ott volt a tárnában, tele lelkesedéssel, együtt dolgozott az emberekkel és meg volt győződve arról, hogy ez a réteg a sokat keresett ércréteghez vezet.

Egy hét mult el, egy örömteli, diadalmas hét Curtis számára, egy nyomoruságos, rövid, ideges hét Belding számára. A munka a rendes mederben folyt. A malomban és a bányában három aknára való ember dolgozott.

Belding hamar vesztette el a szivét az egész vállalkozással szemben. A kapitány boldog volt, hogy a Crimson Castle sikert ért el.

Az a két vágy, mely eleinte csábitotta a mérnököt, hogy összekösse sorsát Curtiséval, teljesült. Most azonban tudta, hogy Whitney Cynthia nélkül az élet az Alpine-ekben unalmas és szürke lesz, melyet nem érdemes végigélni.

Belding szinte kivánta, hogy Ellison csináljon már valamit a Castle ellen julius elseje előtt. Talán ez esetben — gondolta — tud valamit tenni, hogy a rejtélyt, mely azzal fenyegette, hogy legyüri őt, megfejtse.

Néha már Belding is kezdte hinni, ép ugy, mint Cynthia, hogy a kapitány vádjai Ellison ellen alaptalanok. De ha az egész dolgot megint átgondolta, tudta, hogy Cynthia téved. Azonban kezei meg voltak kötve: nem tudta meggyőződését igazolni.

Miután az ezerlábas szintben a munka már egy hete tartott, Belding egy napon lement a tárnába, hogy gondolatait elterelje és elfelejtkezzék a bekövetkező házasságról, a mi, érzése szerint, neki immár szerencsétlenséget jelentett.

— Halló, Don! — kiáltotta Curtis. — Mi a véleménye az aknáról?

— Jónak látszik — mosolygott Belding. — Azonban, mintha a föld itt nagyon puha lenne.

— Csak ma értünk ehhez a puha földhöz — mondta a kapitány. — Nem hiszem, hogy soká tartson. És, mondja Don, tudja-e, hogy hol vagyunk?

— Nem egészen pontosan — felelte a mérnök.

— Nos, hát tiz lábnyira a Polaris terület határvonalán tul vagyunk.

— Tiz lábnyira?

— Ehüm! De nem kell, hogy ez bántsa. Ez az ér, amelyet követünk, a mi területünkre nyulik be, igy tehát minden réteg, amely ezzel összefügg, a mienk, akár a saját területünkön van, akár nincs. Ez a törvény. Azonban azt hiszem a jelek után itélve, hogy néhány lábbal odébb vége van ennek az érnek és párhuzamosan halad tovább a birtok rétegével. Most még negyvenöt foknyira hajlik.

— Nem gondolja, hogy az érnek mélyebbre ktllene mennie, ha az tényleg egy magasfoku réteg nyulványa? — kérdezte Belding.

— Megy is majd mélyebbre —állitotta Curtis határozottan. — Várom is, hogy lefelé irányuljon valahol. És ha igy lesz, akkor egyenesen a magasfokuhoz vezet. Akkor nézzen meg bennünket, hogy mire megyünk!

Belding visszament a felszinre, most már kissé kevésbé nyomott hangulatban. A lelkes öreg kapitány látványa, ahogy boldogan és vadul küzdött a bányájában, kitünő enyhitőszere volt az ő bus lelkének.

Félórával később vidám kiáltás lepte meg Beldinget. A kiáltás a malom ajtaja felől hangzott. Megfordult és akkor Cynthia integetett feléje.

Már a lány látása is megdobogtatta szivét és valahogy azt kivánta, hogy bár ne jött volna ide. De azért majdnem futva ment melléje.

— Azt gondoltam, átjövök és meglátogatom a kapitányt és Curtisnét. Borzasztó sok dolgom van ezeken a napokon és talán ez az utolsó alkalom, hogy idejussak, mig meglesz az — esküvőm.

Belding ugy érezte, hogy a szivverése eláll ezekre a szavakra. Nem érzett haragot, csak valami tompa fájdalmat, amely megbénitotta testét és azt kivántatta vele, hogy bár sohasem jött volna az Alpine-vidékre, meg a Crimson Castlehe. Milyen kiszámithatatlanok a végzet utjai és milyen csunyák!

— A kapitány a bányában van — jelentette Belding egyhanguan — és Curtisné a városba ment. Minden perecben itt lehet. Átmegyünk a lakásba és megvárjuk.

Belding némán megfogta Cynthia karját és átkisérte az ösvényen, amely a házhoz vitt és ott bevezette a nappali szobába. Odament az öreg orgonához.

— Talán játszanék nekem egy kicsit, Cynthia — kérdezte.

— Szivesen! — felelte a lány. — Mit játsszam?

— Akármit. Mindegy.

Cynthia sokáig kutatóan nézett a férfira. Azután gyorsan átment hozzá és megragadta a kezét.

— Én borzasztó boldogtalanná tettem önt, ugy-e? — kérdezte lágyan. Szemei nagyon szomoruan pillantottak a férfi szemeibe.

A mérnök pár másodpercig a lány szemébe nézett, azután elforditotta a fejét és kitekintett a nyitott ajtón.

Magasan fölöttük meredt az ég felé a Crimson Castle, vörösen és komoran tündökölve a délutáni vap vakitó sugaraiban. Most Belding számára a boldogtalanság jelképe volt, egy fejedelmi palota, melynek ura kemény kézzel és oly hideg szivvel, mint a szikla maga, boldogtalanságot és kiábrándulást szór hüséges alattvalói fejére.

A kapitány pillanatnyilag nagyon boldog volt, azonban Belding ugy érezte, hogy ez a boldogság nem tartós. Kell, hogy szerencsétlenség szakadjon ismét rájuk, ahogy oly kitartóan megtörtént a multban. A jövőben nem volt napsugár és remény.

— Igazán nem fontos — felelte a mérnök a lány kérdésére.

— De én annyira sajnálom — mondta Cynthia.

Belding a lányra nézett és látta, hogy szemében könnyek csillognak. Kinyujtotta karját és mohón magához ölelte Cynthiát. A lány ajkai ellenállás nélkül tapadtak az övéihez. Amikor elereszttette, Cynthia csendesen sirt.

Gyengéden egy székhez vezette és melléje térdelt. A lány kérdően nézett rá fátyolos szemével.

— Megbocsát nekem, ugy-e, megbocsát, Donald? — kérdezte esdeklő hangon, — Majdnem megszakad a szivem, hogy ennyi fájdalmat okoztam önnek. De én.... én.... igéretet tettem és be kell váltanom az igéretemet. A szavamat adtam, Donald. Most már nem sztghetem meg.

— Tudom, Cynthia — mondta Belding gyengéden. — Bár sohasem láttam volna meg az Alpineket! — kiáltotta elkeseredetten.

— Oh, hát a bánya?!

— Nem törődöm a bányával. Nem jelent már semmit sem. Az egyetlen vigasztaló sugár az egészben, hogy egy kis boldogságot hoztam Curtis kapitánynak.

— Már magában ez is sokat kellene, hogy jelentsen.

— Jelent, ha tartós lesz. Oh, nem tudom, hogy mikép fejezzem ki, Cynthia, de ugy érzem, hogy szerencsétlenség lóg a fejünk felett. A jószerencsénk és siktrünk a bányával csak átmeneti. Jönni fog valami, — előbb vagy utóbb — ami véget vet mindennek. Már jó ideje megvan ez az érzésem. Igyekeztem elnyomni, próbáltam magamat meggyőzni, hogy semmi sem történhetik. A közelálló veszély érzete, ugy látszik, minden órában erősebb lesz bennem. Megmagyarázhatatlan, de mindennek dacára kitart.

— Eleinte azt hittem, azért van, mert ön férjhez megy olyan valakihez, akit — mint biztosan tudom, — nem szeret. De most valahogy ugy érzem, még ennél is nagyobb valami lesz, valami borzalmas szerencsétlenség, amely a földre fog bennünket sujtani. Halvány sejtelmem sincs, honnan fog reánkcsapni és hogyan. De tudom, hogy bekövetkezik. Ami még rosszabb, nem tudom, hogy mikép küzdjek ellene. Lehet, hogy Ellison tervez....

— Oh, Donald — szakitotta félbe a lány kissé türelmetlenül — hát nem tudja megérteni, hogy Ellison nem irigyli az önök eredményeit? Nem tudja belátni, hogy az Alpine elég nagy mindkettőjük, ugy a Polaris, mint Crimson Castle számára és még száz más bánya számára, ami azt illeti. Ellisonnak igazán nincs semmi kifogása ön ellen. Csak az ön képzelődése és a kapitány gyülölete idézte fel önben ezeket a gonodolatokat. A Castlenak sikere van. Ön nagy hasznot huz a bánya minden tonnájából. Az érc majdnem kimerithetetlen, elég legalább évtizedekig. A bánya bevált. Semmi sem történhetik.

Belding bánatosan mosolygott.

— Bár én is olyan bizonyos volnék benne, mint ön, Cynthia.

— Dehát mitől félhet?

— Nem tudom, — vallotta be Belding. — Ez teszi nehezebbé, hogy szembenézzek vele. — Lépteket hallott kivülről és felállva, gyorsan az ajtóhoz ment. — A kapitány jön, — mondta Cynthiának.

Curtis ráncos arcán boldog mosollyal lépett a szobába.

— Megláttam a lovát, ahogy kijöttem a bányából, Cynthia — mondta a lánynak, kezet nyujtva. — Hogy van? Ritkán látom az utóbbi időben. Mi az oka? Haragszik ránk?

— Dolgom volt — felelte a lány csendesen, az ablakon kibámulva.

— Mi dolga, Cynthi. — vigyorgott a kapitány.

— Készülök az esküvőmre.

(Folytatása következik.)

EZT A MAGYAR SZELVÉNYT VÁGJA KI ÉS KÜLDJE BE:

The American Miner

SPRINGFIELD, ILL.

Szerkesztő bajtárs!

Itt küldünk előfizetéseket, 25—25 centet, hogy hat héten át küldje nekünk az ujságját és ereje legyen a további lelkes küzdelemre.

A lapokat a következő cimekre tessék küldeni:

	Név	Posta	Box vagy utca szám
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

Beküldő neve .....

Cime.....

Checket vagy money ordert igy tessék kiváltani: The American Miner és erre a cimre tessék küldeni: American Miner, 427 Mine Workers Bldg., Springfield, Ill.

BUCSUZÓ GONDOLATOK A NAGY VEZÉR SZELLEMÉHEZ

Bányász! A megilletődés könnyet fakasztó szent érzésével szivedben és a legkinosabb fájdalommal lelkedben, állj meg egy pillanatra. Verejtékes homlokodat töröld meg, én is megtörülöm, hogy a részvétnek könnye tisztán hulljon a földre végbucsuzó nagyasszonyunkért, kinek már ezután csak rettenthetetlen szelleme marad velünk.

Az amerikai bányászság Damjanich-ja befejezte nagyszerüen s izgalmakban gazdag életét. A rendkivüli vezér elment, mert mennie kellett. Fáj, mikor a csapat éléről ilyen utólérhetetlenül nagyszerü vezér hanyatlik alá, hogy többet soha ne lássuk! Hogy örökre árvák, elhagyatottak, szétszórtak, kifosztottak, rongyosak, éhesek legyünk!

Mert az Ő halálánál nagyobb gyász az a bányászságnak, hogy nincs méltó utód! Hogy amig ő mindenét feláldozta hitének, meggyőződésének oltárán, ugyannyira, hogy betegségének utolsó stádiumában, a végelgyengülésben még orvosságra sem hagyott magának, mert az ezer dollárkáját, mely minden vagyona volt, végrendeletileg a bányászok szervezkedésére hagyta! Nagy dolog ez, testvéreim, a mai időben, amikor, ha valakinek a pénzhalmaza ez égig ér is, még több kellene hozzája, bármilyen uton-módon, milliók éheztetésének az árán is!

Ugy érzi magát az ember, mintha az emberi önzetlenségnek a legutolsó példánya dült volna a sirba, hogy magára hagyja ezt az utálatos korrupt világot. Ahol a birók a bünöst pénzért szabadon engedik, az ártatlant pénz hijján becsukják. Rémitő világ ez Mother Jones nélkül, Judások seregével és a sok Pilátussal a birói székekben! És a sok árva bányásszal a föld alatt és a még több árvával a föld felett.

Szomoru bánatos lelkünknek gyászlobogóját eresszük félárbocra. És lélekben fogadjuk meg, hogy elköltöző nagy vezérünknek kivánságát, amennyire tőlünk telik, megfogadjuk: harcolni fogunk Judásaink ellen, a kik félmilliónál több bányászt döntöttek szerencsétlenségbe, hogy embertelenül önző birvágyaikat kielégithessék. Áldás poraidra, Nagyasszony, mert álnokságnak még csak árnyéka sem férte te páratlan jellemedhez. Harcos szellemed lebegjen minden bányász előtt, hogy amit törékeny gyenge tested miatt nem tudott szellemed megtenni, tegye azt meg ezután, mikor felszabadult a beteg testednek lenyügöző bilincseinek kötelékeitől. Megilletődött fájdalomérzéssel álljuk körül sirodat. Millió és millió munkás zarándokolna hozzád végtisztesség adásra, ha anyagi helyzetünk megengedné. Mivel azonban ezt nem tehetjük, lélekben, gondolatban, érzésben vagyunk jelen ravatalodnál és ha te egész életedben igazat adtál nekünk, mink is lelkünk, szivünk legigazabb érzésével kivánunk neked örök nyugodalmat. Mert e földi életed folytonos zaklatás, üldözés, nyugtalanság volt. És miért? kikért?

Oh, Istenem, nem magadért. Ha lett volna álnokság benned, csak századrésznyi, mint a mai vezérben van, most milliókat hagyhatnál hátra örökségképen. De puritán, egyszerü, tiszta jellemedhez az önzésnek piszkos hulláma nem birt feldagadni. Szegény is maradtál, de nekünk oly gazdag, hogy életedben nem éreztük magunkat arra méltóknak, hogy veled beszélhetnönk. De most fájdalmunknak utjába akadályt senki sem gördithet, igy hát a United Mine Workers megcsalt, elárult félmilliónyi nagy tömege könnyes szemmel, fájdalmas lélekkel és talán reménytelen szivvel mond neked, Mother Jones örök Istenhozzádot.

Ravatalodnál lélekben igérjük meg, hogy a te nagy szellemeddel emlékünkben fogjuk huzni a további igát, vagy viseljük az éhségnek reánk szakadt martir keresztjét, mig vagy jobbra nem fordul sorsunk, vagy meg nem térünk földanyánkhoz, melyből alkottattunk.

Béke hamvaidra, számadásra terült Nagyasszonyunk, Mother Jones!

Novák Lajos.

MEGNYILT EGY BÁNYA KELET KENTUCKYBAN

Az Edgewater Coal Co. Henry Clay nevü bányáját Pikeville, Ky. közelében megnyitották. A bánya augusztus óta volt lezárva. 350 bányász jutott munkához.

THE HARBOR STATE BANK
ALAPITOTTA:
KISS EMIL
FOURTH AVE. at 9. ST.
NEW YORK
AZ AMERIKAI MAGYARSÁG ÁLLAMI BANKJA
4½
SZÁZALÉK KAMATOT FIZET BETÉTEKRE
PÉNZKÜLDÉS
POSTÁN, SÜRGÖNYILEG
HAJÓJEGYEK
HAZAI KÖZJEGYZŐI ÜGYEK

Recommended Banks

The present financial depression which gave rise to several bank-failures made people taking preventive measures in depositing their savings. Most of them are unadvised and helpless in regard of depositing money. We received letters by the hundreds from our readers in which they state that on account of the uncertainty they have withdrawn their savings from their banks and keeping it home, till advised of a safe place. We have been asked by several of our readers, — who are residing mostly in mining districts, — to recommend to them Banks with financial responsibilities. Therefore we decided to publish in this column advertisements of banks with references to their financial responsibility which were satisfactory to us.

Az ország mai válságos, nehéz helyzetében mindenki kétszeres gonddal őrzi, félti megtakarított pénzét. A tömeges bankbukások megfélemlitették az emberek ezreit és a legtöbbje tanácstalanul áll megtakaritott kisebb-nagyobb tőkéjének elhelyezését illetőleg. Százával kapjuk a leveleket — főképen bányavidékekről — amelyekben olvasóink bejelentik, hogy kivették pénzüket a bankból és otthon rejtegetik mindaddig, mig megbizható bankról nem hallanak. Tőlünk kérnek véleményt egyik-másik bank megbizhatóságáról s ezért elhatároztuk, hogy ebben a rovatban csakis olyan bankokat fogunk hirdetni, melyekről anyagi megbizhatóságot illetőleg kielégitő referenciákat kaptunk. Értesüléseink szerint az alább hirdetett bankok megbizhatók.

THE MINERS AND MECHANICS SAVINGS AND TRUST COMPANY
Steubenville, Ohio
130 North 4th Street
"A BARÁTSÁGOS BANK"
Helyezze el pénzét a mi barátságos bankunkban, ahol biztonságos a betét.

MATEWAN NATIONAL BANK
Matewan, West Virginia
Teljes tőke $600,000.00
BIZTONSÁG
TITOKTARTÁS
SZOLGÁLAT

THE FIRST NATIONAL BANK OF NORTON
Norton, Va.
Tőke $100,00.00
Felesleg ..... $ 90,000.00

THE FIRST NATIONAL BANK
Portage, Pa.
Tőke $60,000.00
TAKARÉK BETÉTEK UTÁN KAMATOT FIZETÜNK

GUYAN VALLEY BANK
Logan, W. Va.
"A RÉGI SZIKLA BANK"
Tartalék $100,000.00
Felesleg $300,000.00
BETÉTEK UTÁN 3% KAMAT

FIRST NATIONAL BANK OF WILLIAMSON
Williamson, W. Va.
ALAPITTATOTT 1903
Tőke $200,000.00
Felesleg
és haszon $100,000.00

5 NAP A TENGEREN
CHERBOURGON ÁT
6 NAP BRÉMÁN ÁT
a világ két leggyorsabb hajóján:
BREMEN
ÉS
EUROPA
HÉT NAPON BELÜL MAGYARORSZÁGBA ÉR
Vagy utazzon a népszerű
COLUMBUS
expresshajón.
Ugyancsak rendes heti járatok híres Lloyd kabin-hajókkal
Felvilágositásért forduljon a helyi ügynökhöz vagy
North German Lloyd
982 Union Trust Building
Cleveland, Ohio

HA New Yorkba
JÖN
és egy igazán jó szállodát akar, melyben kivételesen elsőrangu kiszolgálásban részesitik, akkor szálljon meg itt.
HOTEL KNICKEBOCKER
NEW YORK
120 W. 45th St. (Times Square)
SZOBÁK $3.00 ÉS FELJEBB

A SÉRV NEM SZAKADÁS
Az ön orvosa mondja önnek, hogy a sérve a hasfal-izom gyengesége. Ne legyen megelégedve ezeknek a szétfeszült izmoknak megtámasztásával, mialatt állapota fokozatosan sulyosbodik.
Tanulja meg, hogyan erősitheti meg a gyengült izmokat és hogyan zárhatja be a nyilást természetes módon a baj igazi okának eltávolitása által. Sok ezer ember itt és külföldön megtette és megszabaditotta magát a kényelmetlen kötszerektől késedelem, munka és időveszteség nélkül.
NE KÜLDJÖN PÉNZT
Saját érdekében kezelje önmagát tiz napig, vagy két hétig otthonában, költség nélkül. A részletekért küldje be az alanti szelvényt AZONNAL.
Ingyenes Próba Szelvény
Plapao Co., 3102 Stuart Bldg. St. Louis, Mo.
Kérek 10 napos próbára adagot a gyógyitó hatásu Plapaoból s küldjék meg képes könyvecskéjüket a szerről; kérésem nem kötelez semmire.
Név .....
Cim .....

TALÁLMÁNYA
sikerének előmozditására, meg védésére s értékesitésére tanácsot adok DIJTALANUL. Forduljon hozzám bizalommal
Z. H. POLACHEK
1234 BROADWAY NEW YORK
REG. PATENT ATTORNEY CONSULTING ENGINEER

BÁNYÁSZHÁZAKAT ÁRVEREZNEK

(Folytatás az 1-ső oldalról)

boru alatt és közvetlen a háboru után ezt még sehol a szénipar észre nem vette.

Még huszban-huszonkettőben lázasan épültek a bányák, a bányatelepek és akkor épitették a rangos-gangos magyar otthonokat Ohioban, Kentuckyban, Indianában a bányatelepeken.

A háboru előtt négyszáz-hatszáz dolláros házakban laktak a bányászok, a háboru után ugyan annyi ezer dollárért épitettek otthonokat a bányaplézeken és ma ezeknek az otthonoknak a nagyrésze semmit nem ér.

A mult héten Kelet Ohio egy kis városában magyar házat árvereztek el és — negyven dollárt adtak a négy szobás épületért, amelyet nem lehetne felépiteni ma sem kétezer dollárért.

Negyven dollárért kelt el egy jó ház, mert aki megvette, ugy reméli, hogy annyit fog megérni a deszkája — szétszedve.

"Ghost City", kisértetváros néven ismerik Nevada kiaknázott aranyföldjein azokat a boom városokat, amelyek pár hónap alatt születtek, zajló életnek adtak otthont, birtak ujsággal, operával, kórházzal, korcsmával, de amelyeket később otthagyott mindenki és ma üresen állnak a sivatagok közepében.

Ilyen kisértet városok vannak Ohionak különösen a keleti szén vidékén, ahol egyik beszögezett bánya a másik mellett busul és amelyek lakói részben a kompánia házakat, de nagyrészben a saját házaikat hagyták ott.

Maga Crescent, a leghiresebb magyar pléz, amely központja volt a magyar életnek arrafelé husz éve, szintén a bánya-tragédiák egy félelmetes példája.

Talán százhusz magyar családnak adott otthont még egy-két évvel ezelőtt és ezeknek a családoknak a háromnegyed része a saját házában huzódik meg, de kenyeret Crescent már nem tud adni.

A lakosság egy része ott van még, ki erre, ki arra megy naponta kárén, hogy a kenyerét megkeresse.

Rabjaik a házaiknak, mert ott legalább a födél van meg felettük, de viszont ez a rabság akadályozza meg őket, hogy másfelé nézzenek kenyér után.

Vannak azonban kisebb helyek, ahol kevesebb magyar volt, ahol már nem várnak a holnapra.

Százával vannak olyanok, a kik leszámoltak a széniparral és a leégett széniparra épitett házaikkal, otthagyták azt a bánatos multtal együtt, hogy soha többé ne térjenek vissza a bányákba.

Ilyen volt ez a negyven dolláros hajlék is, ami biztosan belekerült háromezer dollárba, ami nagyszerü befektetés volt, amikor felépült, de ami ma a negyven dollárt is csak ugy éri meg, ha elbontják és elviszik a megbénult vidékről.

Kelet Ohioban a bányákat pusztitani akarják.

Ott nem erőszakoskodnak, hogy azokat ujra életre keltsék, ahogy azt teszik a Hocking völgyön, ott nagy és gazdag érdekeltségek arra törekszenek, hogy minél több bányát örökre lezárjanak és szétromboljanak, amig ujra nem lesz zükség a szenükre.

Egyik bányát a másik után lövik össze, egyik tiplit a másik után bontják le és azért reménytelen arrafelé a bányász-sors.

Ohio nyugati részében a Hocking földön próbálkoznak a szénipar feltámasztásával és megpróbálják, hogy nem lehetne-e uj életet vinni a hajdan kacagó, danoló Hocking völgyekbe.

Nem sok lehetőség van rá és bár ma ismét kenyeret esznek a vidéken a bányászok és bár ismét a magyar családok tucatjai huzódnak meg a bányák közt, a kenyér, amit esznek sovány és panaszos, a magyarok, akik ott élnek fáradt, megtört és szomoru emberek.

Modoc, Twentyeight, Hollister, The Plains, Jobs, Murray, Channcey, meg a többi volt magyar pléz ma is otthont ad egy-egy pár magyar családnak, de a magyarok otthagyott házai lakókat még most sem találnak és nem lenne senki meglepve, ha arrafelé is negyven dollárjával vesztegetnének egy-egy házat, a hogy azt Kelet Ohioban megtették.

A CONNELLSVILLEI SZT. IMRE HITKÖZSÉG HIREI

Itt a karácsony, a legédesebb ünnep. Annyi év után most először hangzik fel ismét énekes ajkunkon az éjféli misén a betlehemi ének: "Krisztus Jézus született, örvendezzünk!"

És a mi, bünöktől megtisztult lelkünk örvendezni fog, örvendeni Krisztus békéjének, Krisztus szeretetének. Krisztus világmegváltó kegyelmének. Örvendeni fog és legalább abban a lélekemlő szent órában, mikor a testté lett Ige oltárunkra száll, hogy megujitsa az örök Betlehem titkos csodáját, elfelejti, hogy még ennek a nyomorban s inségben vergődő földi életnek a gyermeke. Megvigasztalódva, bet lehemi békével a szivünkben fogunk ünnepelni.

Másnap reggel, karácsony első napján 9 órakor csendes kis misét tartunk. Előtte és utána gyóntatás lesz.

11 órakor ünnepélyes nagy mise szent beszéddel és karácsonyi offerával.

Jertek, áldozzatok az Urnak-Adjátok oda sziveteket és adjátok oda ajándékaitokat.

Hogy ünneplésünk mennél fényesebb legyen, itt lesz a mi volt jóhangu kántorunk, kinek énekében oly szivesen gyönyörködünk s kinek zengő szava jámborságot lehel és szent áhitatra gyujt.

Jertek ti is, kikkel csak ritkán találkozhatunk, kiket a meg élhetés keserves gondjai messze sodortak innét, lelkünk meleg fészkétől, egyetlen magyar katholikus templomunktól. Jertek el ti is, ti szegények, a szegény betlehemi Kisded első sorban a tiétek és legszivesebben titeket vár, ti vagytok a legközelebb Hozzá.

Hitközségünk ifjusága és iskolája egy pompás karácsonyi szinjátékkal kedveskedik hiveinknek. A darab, amit bemutatnak, nagyon tartalmas és magható. Ki ne lenne rá kiváncsi, ki ne szeretné látni s ki ne épülne rajta?

Uj szinpadi felszereléssel, nagy fényjátékkal, hatalmas élőképekkel és kedves énekekkel akarjuk meglepni jó népünket. Az 5 felvonásos szindarab cime: A Szeretet Ünnepén.

A 29 szereplő már hetek óta lázasan készül a nagy eseményre. Tanulnak, gyakorolnak, énekelnek és egy kicsit félnek is. Ha jó sikere lesz a játéknak, előadjuk Daisytownban és Pricedalen is (ha szivesen látnak?)

Szereplő személyek: Mária — Gebe Veronka, József — Bobál József, Gáspár — Gebe Józsel, Menyhért — Szarka József, Boldizsár — Bobál János, A 3 király szolgái — Hercznel József, Ádám Péter és Borsodi József, 1-ső betlehemes — Gebe István, 2-ik betlehemes — Katona Ilonka, 3-ik betlehemes — Szarka Mariska, 4-ik betlehemes — Zinger Ilona, Öreg juhász — Gebe István, 1-ső bojtár — Szarka János, 2 ik bojtár — Pollák György, 3-ik bojtár — Mató Ferenc, Kovács — Joscsák Erzsébet, Kovácsné — Hercznel Erzsébet, Kovács Peti — Homonnai József, Kovács Mariska — Ádám Mariska, Főangyal — Malomka Anna, Hat kis angyal — Zinger Anna, Katona Etel, Szarka Emma, Szpisák Bonnie, Hercznel Veronka, Grófkisaszony — Hercznel Jolán, Baloghné — Borsodi Irén.

Karácsony másodnapján szent beszéd és énekes mise 9 órakor Star Junctionban, 11 órakor Brownsvilleben.

A karácsonyi öröm és béke angyala szálljon mindnyájatok haj lékába.

A Plébános.

TÁRGYALJÁK AZ INJUNCTION-T

(Folytatás az 1-ső oldalról)

hadüzenetet. És becses elnökünk nyilvánosan bélyegezte meg a kritika hangját a mult hetekben, hogy "az emberi nyomorusságnál előbbre helyezik a politikát", mert birálni merészelték a kormány javaslatait.

Azt szeretné a Fehér Ház és a Fehér Házat kormányzó nagytőke, hogy a congressusban ne legyen szó semmiről, csak a szükséges költségvetést szavazzák meg, csak a hadihajókra adják meg a pénzt, csak a prohibició végrehajtására utalják ki a milliókat.

Azontul tartsák a törvényhozók a szájukat, siessenek haza minél előbb, hogy "ne késleltessék a prosperitást" váratlan törvényekkel.

Ilyen cimen akarnak elsöpörni minden kellemetlen törvényjavaslatot a nagytőke utjából.

Ilyen cimen akarják elhalasztani annak a jó néhány régi javaslatnak a tárgyalását, amelyek az ország szégyenére és a szavazó munkásság gyalázatára évek óta benn fekszenek a congressus valamelyik házánál.

Letárgyalják a villanytruszt sorsát, amelybe beleőrültek a háboru óta a hatóságok.

Mióta a gyalázatos emlékü crookokból álló Harding kormány a tiltó parancs aljas eszközét a kezébe vette a munkás ellen, azóta minden rongyos kis vállalat szalad a legrongyosabb és legkisebb birócskához, hogy tiltó parancsokkal álljon a sztrájkoló munkás utjába.

És a birók egészen belekábultak ebbe az uj hatalomba és némelyikük olyan készségesen ontja az injunctiont, mintha a papirt ingyen adnák.

Megtiltják a sztrájkoló munkásnak, hogy sztrájkoljon, megtiltják, hogy szervezkedjék, megtiltják, hogy sztrájk esetén mozogjon, a száját kinyissa, vagy lélegzetet vegyen. Tetszik a játék a biró uraknak, mert hiszen a hatalom tetszik mindenkinek, ebben a játékban pedig a birók hatalma korlátlan.

A senátusnál régen benn fekszik három javaslat is, amelyek mindegyike a birók hatalmát kivánja korlátozni és amelyek mindegyike meg akarja fékezni a tiltó parancsokkal való visszaélések lehetőségeit.

Évek óta benn vannak a javaslatok, évek óta sürgetik azok tárgyalását, de a bizottságok tárgyaló termeiben azokat a kormány és a pártja mindig sikeresen elblokkolták.

Most is ezt szeretnék csinálni és most azon a cimen próbálják a régi taktikát, hogy nem szabad a prosperitás visszatértét késleltetni, véget kell vetni gyorsan a congressusi ülésszaknak.

Norris senátor azonban kijelentette a mult héten, hogy egyáltalán nem hagyja magát megzsarolni és nem fog elhallgatni ebben az ügyben. Addig nem lesz vége — szerinte — a congressus ülésének, amig a tiltó parancsok ügyében rend nem lesz, vagyis mig a billt nem tárgyalják.

Minket azért érdekel ez a törvény első sorban, mert a tiltó parancsok becstelen fegyvere tette Lewiséknak lehetővé, hogy a bányászok szervezetét szétrobbantsák.

SZILVESZTERI TÁNCMULATSÁG

A Crescent, Ohioi Önképző és Mükedvelő Kör 1930 december 31-én nagy Szilveszteri táncmulatságot rendez saját otthonában, melyre ugy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghivja a rendezőség. A zenét Bálint Gyula jóhirü zenekara szolgáltatja. Belépti dij férfiaknak 50 cent, nőknek 25 cent. Hüsitőkről és izletes ételekről gondoskodik a rendezőség. A mulatság este 7 órakor kezdődik, vége — másnap reggel. Aki jól akar mulatni, ne mulassza el ezt az estét.

KIS HIRDETÉSEK

Farmhirdetés szavankint egyszeri közlés 8 cent, legkisebb hirdetés 20 szóig 1 dollár 60 cent. háromszori közlés szavanként 20 cent, 20 szóig 4 dollár.

Ugynökök kerestetése, Ingatlan Ház vagy üzlet vétele és eladása. Uzleti alkalmak, Társat keres minden szó közlésenként 5 cent. Legkisebb hirdetés $1.00. Háromszori közlése 2 dollár 50 cent.

Kerestetés. Levelezés, Munkát keres, Ellátást nyer, vagy keres 20 szóig egyszeri közlés 50c, háromszor, közlés $1.25. Husz szón felül minden további szó közlésenként 3 cent.

Kishirdetések a Magyar Bányászap kiadóhivatalába, 1947 Parsons Columbus, Ohio, küldendők.

Nagyobb betükkel szedett hirdetésért a fenti árak kétszerese számitandó.

KERESTETÉS

Keresem bátyámat, Hajdu Bálint 71 éves, Nemes Bikk, Borsod megyei illetőségü bányászt, aki egy izben aggsága és munkaképtelensége miatt a Uniontown, Pa., Fayette County-i menháznak volt lakója. Felkérem a Masontown, Pa. körüli magyar bányásztestvéreket, aki tud róla, hogy él-e még, vagy már meghalt, tudasson engem miután fontos óhazai ügyben keresem. Pal Vetésy, Box 22, Majestic, Ky.

HÁZASSÁG

Iparos ember 21 éves leánya 26—27 év körüli házasulandó keresztény férfi ismeretségét keresi házasság céljából. Fényképes leveleket "Barna" jeligére a Magyar Bányászlap kiadóhivatalába, 1947 Parsons Ave., Columbus, Ohio.

ELADÓ FARMOK

Kényszer eladás: 25 acre jó föld $450.00. 35 acre föld kitünő épületekkel $1150.00. 225 acre föld. jó épületekkel $1950.00. Település magyar kolóniák mellett. Irjon: V. G. McMasters, Dept. K., 1121 State Street, Erie Pa.

HAPAG
MAGYARORSZÁGBA
HAMBURGON KERESZTÜL
a népszerü gyorshajókkal:
HAMBURG
NEW YORK
DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN
Indulás hetenként, Mérsékelt árak.
Közvetlen vasuti összeköttetés Magyarországba.
Ezenkivül rendes járatok a közkedvelt kabin hajókkal:
ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND
Kitünő elhelyezés és ellátás minden osztályban
Visszautazási engedélyért és más felvilágositásért forduljon bármely ügynökünkhöz, vagy
HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

A HUN KIRÁLY
Magyar verses monda
ÁRA KÉT DOLLÁR
Megrendelhető
REV. L. SZABÓ
Franklin, N. J.

HOLLAND-AMERICA LINE
Rotterdam — Volendam
New Amsterdam, Veendam
a Holland vonal népszerü hajói
Közvetlen összeköttetés
MAGYARORSZÁG
minden részebe
ROTTERDAMON
vagy Boulogne-Sun-Mer-en át
HAJOINDULÁS HETENKENT
Kitünő ellátas, kényelmes elhelyezes. — Felvilágositásert forduljon a helyi ügynökhöz, vagy
Holland America Line
24 STATE ST. NEW YORK

RAJTA BÁNYÁSZOK, RAJTA HUNKYK

Ellis Searles, a John Lewis jobb keze hunky és wop jelzőkkel emlegeti a bevándorolt bányászt.

A magyarok mutassák meg, hogy a "hunky" bányász értelmes ember és szembe száll a racketeerekkel.

Segitsük a Lewis-Searles elleni küzdelmet, küldjön be a MAGYAR szelvénnyel előfizetéseket az "American Miner"-nek.

MULATSÁGOK A MAGYAR BÁNYAPLÉZEKEN.

(Minden egylet báli hirdetését ingyen közöljük e rovatban, mely egylet a Magyar Bányászlap nyomdájában készitteti a mulatsághoz szükséges nyomtatványokat.)

A Munkás Betegsegélyző Szövetség 71-ik, Holdeni fiókja 1930 december 25-én, karácsony első napján fényes táncmulatságot rendez Loganban, a Colonial Hotel (Gyöngyösi János) táncztermében, melyre ugy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghivja a rendezőség. A zenét Horváth Berti hét tagu zenekara fogja szolgáltatni. Belépti dij férfiaknak $1.00, nőknek 25c.

EGYLETI KALAUZ

ELSŐ JOBS ÉS KÖRNYÉKE MAGYAR BÁNYÁS BS. EGYLET

Székhelye: Jobs, Ohio

Alakult 1896 január 6-án. Gyüléseit tartja minden hónap második vasárnapján Murray City, Ohioban. Az egylet hivatalos lapja: Magyar Bányászlap.

Elnök: Boros József; alelnök: Hajdu József; jegyző: Jager Imre Box 424, Murray City, Ohio; titkár: Abaházi Sándor, Box 163, Murray City, Ohio; pénztárnok: Imri Imre; ellenőr: Mészáros Imre; hármas bizottság: Wash Gyula, Abaházi Sándor, Tóth Márton; zászlóvivők: Mészáros Imre, Krajnyik Mihály; beteglátogatók: Murray City, Ohioban Budai János; Holister Ohioban Molnár József; New Townban Hajdu József; rendfenntartó: Popáczi József kotfer gazda: Jagtr Imre.

MARTINS FERRY ÉS VIDÉKE ELSŐ MAGYAR BS. EGYLET. GLENS RUN, O. 1. FIÓKJA.

Hivatalos lap: Magyar Bányászlap. Elnök: Geréb András; alelnök pénzügyi ellenőr: Fekete György; hármas bizottság: Tököly Andras, Cupor Ferenc; jegyző: Szente Ferenc, Rd. 1. Box 113, Martins Ferry Ohio; pénztárnok: Bodor Gaspar, Rusznyák István és Stefán Andras beteglátogató: Mizsák András.

Gyüléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján az elnök lakásán Glens Run, O. 37-es számu ház.

A CONGOI I. RÁKÓCZI FERENC BÁNYÁSZ BETEGS. EGYLET

Alakult 1894 Január hó 11-én

Az egylet tisztikara:

Elnök: Rezes János; alelnök: Urbán Mihály; pénztárnok: Szántó János; titkár és jegyző: Varga András, Box 156, Congo Ohio; naplóvezető: Móré János; ellenőr: Cibere Sándor, beteglátogatók: Congón Soványi Pál, Drakesen Szvára Péter; bizottsági tagok: Urbán József Titka János, Tamás János; ajtóőrök: ifj. E. Tóth István, Lukács András; zászlóvivők: Babanics Antal, E. Tóth Sándor.

Hivatalos orvos: James Miller.

Gyüléseit tartja minden hó 10-ike utáni vasárnapon délután 1 órakor E. Tóth István termében.

ELSŐ TUG RIVERI MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult: 1903 október hó 1-én.

Székhelye: Gary, W. Va.

Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap

A fötisztikar:

Főelnök: Kiss Imre

Főalelnök: Id. Nagy Mihály Gary, W. Va., vidéki tagok levelei

Főtitkár: Lázár László, Box 805., hozzá cimzendők

Főjegyző: Vincze János.

Főpénztárnok: Soltész József.

Háromtagu bizottság: Szegedi György, Varga László, Horváth Janos.

Főellenőr: Czippenfenig Ferenc

Szertárnook: Szurcsik János

Póttag: Lázár László.

Póttag és teremőr: Szurcsik János.

A fötisztikar minden hónap utolsó vasárnapján délelőtt 10 órakor tartja gyüléseit Garyban, a Hallban

1-ső Osztály, Filbert, W. Va.

Elnök: Horváth János; alelnök: Nagy István; titkár: Varga László Box 202, Filbert, W Va.; jegyző Vincze János; pénztárnok: Soltész József; ellenőr: Id Nagy Mihály beteglátogató: Varga László; bizottsági tagok: Bacsó András, Berecz József és Forrai Lajos; zászlóvivők angol Id. Nagy Mihály; magyar Berencz József; gyász Bacsó Gyula ajtóőr: Csurkó József; póttag: Forrai Lajos

Gyüléseit tartja minden hó 13-ika utáni vasárnap délután 2 órakor a kath. templom alatt.

2-ik Osztály, Gary, W. Va.

Elnök: Szegedi György; alelnök Márkus Demeter; titkár: Kish Imre jegyző: Buzsik József, pénztárnok Lázár László; bizottsági tagok: Tóth Sándor, Takács Józsel, Popovits Péter.

Gyüléseit minden hó második vasárnapján tartja a Gary-i Hallban

3-ik Osztály, Pageton, W. Va.

Elnök és pénztárnok: Kozár Károly; alelnök: Doncsecz József; titkár: Kalarics István, Box 75, Pagetown, W. Va. minden levél hozzá küldendő; beteglátogató: Merkli Ferenc.

Gyüléseiket tartják minden 3-ik vasárnap az elnök házánál.

4-ik Osztály, Ream, W. Va

Ügykezelő: Szász György, a helybeli és vidéki tagok havidija: egyéb befizetései hozzá küldendő Box 312, Gary, W. Va.

6-ik Osztály, Red Jacket, W Va.

Ideiglenesen a hatodik osztály ügyeit a központi titkár végzi azért a tagok minden levelet az ő cimére küldjenek. (Hird)